

Національний університет
водного господарства та природокористування

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування
Кафедра менеджменту

06-08-43

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до проведення практичних занять, самостійної роботи і виконання індивідуального науково – дослідницького завдання з дисципліни **«Методика викладання економіки та менеджменту у вищій школі»** для студентів спеціальностей 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування», 8.03060102 «Менеджмент інноваційної діяльності» та 8.03060103 «Менеджмент природоохоронної діяльності» денної і заочної форм навчання

Рекомендовано методичною комісією галузі знань 0306 «Менеджмент і адміністрування»
Протокол № 8 від 24.04.2014

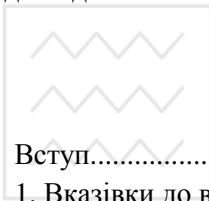
Рівне – 2014 рік

Методичні вказівки до проведення практичних занять, самостійної роботи і виконання індивідуального науково-дослідницького завдання з дисципліни «**Методика викладання економіки та менеджменту у вищій школі**» для студентів спеціальностей 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування», 8.03060102 «Менеджмент інноваційної діяльності» та 8.03060103 «Менеджмент природоохоронної діяльності» денної і заочної форм навчання / Окорський В.П., Рівне: НУВГП, 2014.- 15 с.

Розробник: Окорський В.П., к.т.н., доцент кафедри менеджменту

Відповідальний за випуск: Кожушко Л.Ф., д.т.н., професор, завідувач кафедри менеджменту.

ЗМІСТ

Вступ.....	3
1. Вказівки до виконання і оформлення звіту із самостійної роботи та індивідуального науково-дослідницького завдання	4
2. Тематичний план курсу.....	5
3. Перелік завдань для самостійної роботи.....	6
4. Завдання та вихідні дані для проведення практичних занять ...	8
5. Тематика індивідуального науково-дослідницького завдання.....	10
6. Структура індивідуальної науково-дослідницької роботи.....	12
7. Рекомендована література.....	12
Додатки.....	15

© Окорський В.П., 2014

© НУВГП, 2014

Вступ

Методичні вказівки до проведення практичних занять, самостійної роботи і виконання індивідуального науково-дослідницького завдання з дисципліни «Методика викладання економіки та менеджменту у вищій школі» є частиною методичного забезпечення навчального процесу за галуззю знань 0306 «Менеджмент і адміністрування». Навчальною програмою дисципліни передбачається оцінювання знань студентів з використанням європейської кредитно – трансферної системи контролю (ECTS) з формою підсумкового контролю – залік.

Метою дисципліни є набуття студентами умінь і здатностей самостійно розробляти навчально-методичну документацію навчальної дисципліни і проводити навчальний процес, застосовуючи сучасні методи викладання у вищій школі та організації навчального процесу.

Завданнями курсу є:

- засвоєння нормативно-правової бази щодо розроблення та складання стандартів вищої освіти;
- вивчення методів розроблення навчально-методичної документації та методів розроблення засобів діагностики навчальних досягнень студентів та ін..

Предметом навчального курсу є: навчити студентів розробляти навчально-методичний комплекс дисципліни; самостійно виконувати різні види педагогічної діяльності, у тому числі проводити практичні та семінарські заняття, здійснювати поточну атестацію; добирати і використовувати сучасні дидактичні методи тощо.

Дисципліна «Методика викладання економіки та менеджменту у вищій школі» базується на таких дисциплінах як: правознавство, менеджмент, стратегічний менеджмент, управління персоналом, інноваційний та інвестиційний менеджмент, менеджмент організацій, управління проектами, фінансовий менеджмент, управління якістю тощо.

Зміст дисципліни доповнює наступні дисципліни: креативний менеджмент, інновації в екологічному менеджменті, методологія наукових досліджень, фінансовий менеджмент, інноваційна економіка та ін.

1. Вказівки до виконання і оформлення звіту із самостійної роботи та індивідуального науково – дослідницького завдання

Загальний обсяг роботи визначається з розрахунку 0,15 сторінки на 1 годину самостійної роботи. Звіт про виконану самостійну роботу включає план, вступ, основну частину, висновки, список використаної літератури та додатки.

Звіт про виконану самостійну роботу оформлюється на стандартному папері формату А4 (210 x 297) з одного боку. Поля: верхнє, нижнє та лівє – 20 мм, правє – 10 мм. Шриффт – Times New Roman, 14 кегель. Звіт можна оформити рукописним або друкованим текстом українською мовою.

Захист звіту відбувається у терміни, спільно обумовлені студентом і викладачем під час екзаменаційної сесії у студентів.

Перед виконанням самостійної роботи кожному студенту необхідно опрацювати навчальний матеріал у такій послідовності: ознайомитись з тематичним планом дисципліни, підібрати і вивчити рекомендовану літературу, виконати завдання відповідно до варіанту. Кожний студент виконує самостійну роботу по одному із 30 варіантів. Варіант визначається за порядковим номером студента у списку журналу академічної групи (див. додаток А).

Самостійна робота у формі індивідуального науково – дослідницького завдання виконується в терміни, що визначені індивідуальним графіком студента.

На початку роботи повинен бути вказаний номер варіанту.

Так, наприклад, студент, порядковий номер якого у списку журналу академічної групи – 7, повинен звернутися до додатку А і виконати номери завдань: 7, 37, 67, 97, 127 і задачу 1.2.

Завдання повинні бути виконані згідно рекомендованих літературних джерел, достатніми за оформленням та з наведенням прикладів, схем, таблиць тощо.

Оформлення звіту про виконане ІНДЗ повинно відповідати вимогам, зазначеним вище.

2. Тематичний план курсу

Тема 1. Система вищої освіти в Україні та її правове регулювання.

Основи правового регулювання вищої освіти: поняття системи вищої освіти, види освітньо-кваліфікаційних рівнів і вищих навчальних закладів. Сутність ступеневої освіти. Порядок ліцензування освітніх послуг та система акредитації вищих навчальних закладів. Система стандартів вищої освіти.

Тема 2. Історія виникнення та сутність Болонського процесу і кредитно-модульної системи організації навчального процесу. Суть Лісабонської конвенції і Сорбонської декларації. Болонська декларація. Кредитно-модульна система організації навчального процесу. Проблеми запровадження принципів Болонської декларації в системі вищої освіти України.

Тема 3. Навчально-методичне забезпечення навчальної дисципліни. Навчальна і робоча програма навчальної дисципліни – структура та порядок розроблення. Види навчальної роботи студентів. Методи підбору завдань для реалізації цілей навчального процесу.

Тема 4. Методи проведення різних видів навчальних занять. Підготовка опорного конспекту та методи проведення лекцій. Організація роботи студентів на практичних і семінарських заняттях.

Тема 5. Методи організації самостійної роботи студентів. Види самостійної роботи студентів. Методи розробки індивідуальних і колективних завдань для самостійної роботи студентів. Методи організації самостійної науково-дослідної роботи студентів.

Тема 6. Методи практичної підготовки студентів. Методи практичної підготовки студентів під час занять. Організація практичної підготовки студентів під час навчальних і виробничих практик. Організація практичної підготовки студентів за допомогою тренінгових технологій навчання.

Тема 7. Застосування методів активного навчання у навчальному процесі. Значення методів активного навчання у підготовці фахівців з інноваційного менеджменту. Передумови для застосування методів активного навчання. Характеристика методів

активного навчання. Особливості застосування командних завдань у процесі навчання. Методи розробки специфікації курсу.

Тема 8. Методи та засоби оцінювання навчальних досягнень студентів. Види контролів навчальних досягнень студентів. Методи розробки засобів діагностики навчальних досягнень студентів. Особливості оцінювання навчальних досягнень студентів за допомогою тестових технологій. Методи оцінювання результатів самостійної роботи студентів.

Тема 9. Застосування інформаційних технологій у навчальному процесі. Види інформаційних технологій. Застосування аудіовізуального супроводу навчальної дисципліни. Застосування інформаційних технологій у процесі оцінювання навчальних досягнень студентів. Інформаційні технології як засіб комунікації учасників навчального процесу.

3. Перелік завдань для самостійної роботи

1. Вища освіта України: історія, стан та завдання.
2. Розкрити зміст основних законодавчих документів, що регулюють систему вищої освіти України.
3. Характеристика освітніх та освітньо-кваліфікаційних рівнів.
4. Характеристика вищих навчальних закладів 1-4 рівнів акредитації.
5. Розкрити сутність ступеневої освіти та її вплив на якість підготовки фахівців.
6. Порядок ліцензування освітніх послуг та система акредитації ВНЗ.
7. Система стандартів вищої освіти.
8. Аналіз факторів, що спонукали виникнення Великої хартії університетів.
9. Історичні аспекти зародження Болонського процесу.
10. Розкрити мету та принципи Болонського процесу.
11. Болонський процес: стан, проблеми та перспективи його запровадження в Україні.
12. Загальна характеристика Європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).
13. Навчальна і робоча програма навчальної дисципліни: структура і порядок розроблення.

14. Види навчальної роботи студентів. Методи підбору завдань для реалізації цілей навчального процесу.
15. Особливості організації аудиторної роботи зі студентами.
16. Підготовка опорного конспекту та методи проведення лекцій.
17. Методологічні основи підготовки та проведення лекційних занять.
18. Методика проведення практичних, лабораторних і семінарських занять.
19. Організація самостійної роботи студентів та її основні форми.
20. Організація науково - дослідної роботи студентів.
21. Методи розробки індивідуальних навчально - дослідних завдань.
22. Склад та коротка характеристика навчально - методичного комплексу дисципліни.
23. Роль, форми та організація практичної підготовки студентів під час навчальних і виробничих практик.
24. Організація практичної підготовки студентів за допомогою тренінгових технологій навчання.
25. Роль кафедри в організації навчально - виховного процесу.
26. Організація праці викладача: планування навчально-методичної, наукової та інших видів роботи.
27. Значення методів активного навчання у підготовці менеджерів.
28. Характеристика методів активного навчання.
29. Розкрити суть та зміст нетрадиційних методів навчання.
30. Заочно - дистанційна форма навчання: за та проти.
31. Методи оцінювання результатів самостійної роботи студентів.
32. Види інформаційних технологій.
33. Форми оцінювання знань, умінь і навичок студентів у системі ЄCTS.
34. Характеристика основних видів контролю навчальних досягнень студентів у системі ЄCTS.
35. Методичні основи організації тестового контролю знань студентів.
36. Дати характеристику основним видам інформаційних технологій у навчальному процесі.

37. Інформаційні технології як засіб комунікації учасників навчального процесу.

4. Завдання та вихідні дані для проведення практичних занять

Практичне завдання №1

Розробити структурно-логічну схему навчальної дисципліни «УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ» загальним обсягом - 180 год. Дисципліна викладається у 8 семестрі.

Практичне завдання №2

Скласти титульну сторінку робочої програми та виконати опис предмета навчальної дисципліни «Економіка та фінанси підприємства» з наступними вихідними даними:

- загальний обсяг дисципліни - 216 год.;
- семестр - 4;
- вид семестрового контролю - екзамен;
- відношення кількості годин аудиторних занять і самостійної роботи становить: 35% до 65%.

Практичне завдання №3

Розробити титульну сторінку ОПП та дати структуру нормативної навчальної дисципліни «МАРКЕТИНГ» при наступних вихідних даних:

- обсяг навчального навантаження: лекцій - 36 год.;
- практичних-36 год.; самостійної роботи – 144 год.;
- ІНДЗ;
- вид підсумкового контролю - екзамен.

Практичне завдання №4

Розробити структурно-логічну схему нормативної навчальної дисципліни «Стратегічний менеджмент» при обсягові навчального навантаження – 144 год.;

- ІНДЗ;
- вид підсумкового контролю - екзамен;
- дисципліна викладається у 7 семестрі.

Практичне завдання №5

Скласти титульну сторінку робочої програми та виконати опис предмета навчальної дисципліни «Менеджмент організацій» з наступними вихідними даними:

- загальний обсяг дисципліни – 180 год.;
- семестр - 7;
- вид семестрового контролю - екзамен;
- відношення кількості годин аудиторних занять і самостійної роботи становить: 30% до 70%.

Практичне завдання №6

Скласти титульну сторінку робочої програми та розробити структуру навчальної дисципліни «Менеджмент» з наступними вихідними даними:

- обсяг дисципліни - 4 кредити ЄCTS;
- співвідношення кількості годин аудиторних занять і самостійної роботи становить - 30% до 70%, а розподіл між лекційними та практичними заняттями - 50% на 50%;
- одним з видів самостійної роботи передбачено курсову роботу.

Практичне завдання №7

Розробити титульну сторінку ОПП та дати структуру нормативної навчальної дисципліни «ТЕОРІЯ ОРГАНІЗАЦІЇ» при наступних вихідних даних:

- обсяг навчального навантаження: лекцій – 30 год.; практичних-16 год.; самостійної роботи – 98 год.;
- ІНДЗ;
- вид підсумкового контролю - екзамен;
- семестр - 3.

Практичне завдання №8

Розробити структурно-логічну схему навчальної дисципліни «ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ» загальним обсягом – 180 год. Дисципліна викладається у 8 семестрі.

Практичне завдання №9

Скласти титульну сторінку робочої програми та виконати опис

предмета навчальної дисципліни «ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ» з

наступними вихідними даними:

- загальний обсяг дисципліни – 180 год.;
- семестр - 7;
- вид семестрового контролю - екзамен;
- відношення кількості годин аудиторних занять і самостійної роботи становить: 35% до 65%.

Практичне завдання №10

Скласти титульну сторінку робочої програми та розробити структуру навчальної дисципліни «ПІДПРИЄМНИЦТВО» з наступними вихідними даними:

- обсяг дисципліни - 3 кредити ЄCTS;
- співвідношення кількості годин аудиторних занять і самостійної роботи становить - 35% до 65%, а розподіл між лекційними та практичними заняттями - 50% на 50%;
- одним з видів самостійної роботи передбачено курсову роботу.

5. Тематика індивідуального науково – дослідницького завдання

1. Розкрити зміст Державної національної програми «Освіта України XXI століття» та виконати порівняльний аналіз сучасного стану освіти.
2. Зміст освіти в системі підготовки менеджерів: сучасний стан, проблеми та перспективи.
3. Виконати аналіз показників якості підготовки магістрів з менеджменту: кваліфікаційні характеристики та вимоги, критерії оцінки якості навчання.
4. Психолого-педагогічні та соціальні аспекти підвищення якості підготовки кадрів економічного профілю.
5. Дидактичні методи навчання та їх розвиток.
6. Контроль якості викладання дисциплін управлінського циклу: цілі, види і форми контролю якості навчання.
7. Диференціація контролю знань, умінь і навичок студентів.
8. Комплексний аналіз якості підготовки кадрів за результатами контролю.

9. Виконати аналіз навчально-методичної документації кафедри за розділами: нормативна, планова, методична, навчальна, звітно-інформаційна.

10. Розроблення методики викладання дисциплін управлінського профілю із використанням методів активного навчання та інформаційних технологій у навчальному процесі.

11. Навести порівняльну характеристику інноваційних технологій навчання у ВНЗ очима студента.

12. Психологія взаємовідносин студентів і викладачів при аудиторній роботі та проблеми уваги у студентській аудиторії.

13. Характеристика навчальних програм управлінських спеціальностей.

14. Мотивація і стимули відмінного навчання студентів та ефективної роботи викладача при підготовці менеджерів.

15. Методи активізації навчання та організація їх впровадження.

16. Розвиток демократичних основ навчального процесу.

17. Організація процесу самоуправління навчально-творчої діяльністю.

18. Альтернативні системи навчання. Пошук шляхів удосконалення економічної освіти.

19. Організація навчання протягом життя в Україні: «за» та «проти».

20. Формування освітнього простору регіону – запорука успішного проведення реформи освіти України.

21. Дати характеристику Національному освітньому простору.

22. Розроблення професійної моделі викладача ХХІ століття.

23. Розроблення рейтингової моделі оцінювання навчально-творчої діяльності студента.

24. Впровадження двоступеневої системи підготовки кадрів в університеті за стандартами ЕСО.

25. Розроблення навчально-методичного комплексу дисципліни за вимогами Болонської системи.

26. Упровадження моделі дистанційного навчання за вимогами Болонського процесу.

6. Структура індивідуальної науково-дослідницької роботи

	Обсяг, стор.
Вступ	1
1. Аналіз нормативно-правової бази та спеціальної літератури за темою дослідження	5
2. Обґрунтування необхідності проведення наукових досліджень.....	2
3. Розробка проектних заходів.....	5
4. Рекомендації та пропозиції	2
Висновки.....	1
Список використаної літератури	1

Результати дослідження оформляються у формі звіту, який захищається публічно із застосуванням мультимедійної презентації, що має бути підготовлена за результатами дослідження.

Науково-дослідницька робота потребує опрацювання додаткової навчальної літератури, нормативних документів, наукових праць та періодичних ділових видань.

7. Рекомендована література

Методичне забезпечення навчальної дисципліни

1. Опорний конспект лекцій на паперовому й електронному носіях інформації.
2. Роздатковий матеріал.
3. Методичні рекомендації для виконання самостійної роботи з навчальної дисципліни “Методика викладання у вищій школі” студентами спеціальності 8.050201 “Менеджмент організацій” / Гуменюк В. Я., Костюкевич Р.М. – Рівне: НУВГП, 2008 – 16 с. (шифр 101-105).

Базова

1. Алексюк А. М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія: Підручник. — К.: Либідь, 1998. — 560 с.
2. Василюк А., Пахоцінський Р., Яковець Н. Сучасні освітні системи: Навч. посіб. — Ніжин: НДПУ, 2002. — 139 с.

Допоміжна

1. Болонський процес у фактах і документах // Упорядники: Степко М.Ф.
2. Болюбаш Я.Я. та інші. Київ–Тернопіль: Економічна думка, 2003. -52 с.
3. Основні засади розвитку вищої освіти України в контексті Болонського процесу (документи і матеріали 2003-2004 рр.)// За редакцією В.Г. Кременя. Авторський колектив: М.Ф. Степко, Я.Я. Болюбаш, В.Д. Шинкарук, В.В. Грубінко, І.І. Бабин. - Київ-Тернопіль, 2004. – 147 с.
4. „Тимчасове положення про організацію навчального процесу в кредитно-модульній системі підготовки фахівців”, затверджене наказом Міністерства освіти і науки України від 23.01.2004 № 48.
5. „Порядок оцінювання і рейтингування навчальних досягнень студентів у КМСОНП”, затверджений наказом ректора НУВГП.
6. Гончаров С.М., Мошинський В.С. Вища освіта України і Болонський процес: Навчально-методичний посібник. –Рівне: НУВГП, 2005. – 142 с.
7. Болонський процес як засіб інтеграції європейської вищої школи: Тематична збірка для професорсько-викладацького складу. – К.: КНЕУ, 2005. – 234 с.

Інформаційні ресурси

1. Наукова бібліотека НУВГП – м. Рівне, вул. Приходька, 75, т. 22-25-39
2. Обласна наукова бібліотека-м. Рівне, майдан Короленка, 6.
3. Освітньо-професійна програма підготовки магістра з менеджменту природоохоронної діяльності. – Рівне, 2013.
4. Закон України "Про вищу освіту". – 17 січня 2002 року N 2984-III (з доповненнями).
5. «Порядок ліцензування діяльності з надання освітніх послуг», затверджений постановою КМУ від 08.08.2007 р. № 1019.
6. «Положення про організацію навчального процесу», затверджено наказом МОНУ від 02.06.1993 № 161.
7. «Порядок оцінювання і рейтингування навчальних досягнень студентів у кредитно-модульній системі організації навчального процесу», затверджений наказом НУВГП від

Національний університет

12.11.2007 р. № 782.

8. <http://nuwm.rv.ua/book.php> – Бібліотека НУВГП
9. <http://management.com.ua>
10. <http://www.kmu.gov.ua> – Кабінет Міністрів України.
11. <http://www.rada.kiev.ua> – Законодавство України

Національний університет
водного господарства
та природокористування

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Зразок оформлення титульної сторінки контрольної роботи

Міністерство освіти і науки України

Національний університет водного господарства та
природокористування

Кафедра менеджменту

Індивідуальна науково – дослідницька робота

На тему:

З дисципліни «Методика викладання економіки та
менеджменту у вищій школі»

Студента (тки)

Курсу__ групи

спеціальності

(прізвище, ім`я, по батькові студента)

оцінка

Рівне – 201 рік